

Ezechiel
Zastavení druhé
Ezechiel 3,16b-21

Úkol proroka: Být na stráží a včas varovat (3,16b-17)

Oddíl Ez 3,16b-21 stojí v určitém kontrastu ke svému kontextu, kterým je celá pasáž Ez 2,1-5,17. V oddílu o prvotním pověření proroka se předpokládá, že Izraelité prorokova slova neuposlechnou (2,7). Zde se však připouští možnost, že se hříšník od své zlé cesty odvrátí a bude žít. Z celého kontextu na nás jaksi dýchá neodvratnost Božího soudu, na reakci lidí na Boží slovo jakoby už ani nezáleželo (2,4-5). Zde však zcela jasně vidíme, že Bůh chce dát hříšníkům šanci, chce, aby mohli žít. V kontextu našeho oddílu navíc nacházíme proroka v situaci, kdy nemůže sám ovládat své mluvení (3,15.26-27). Teprve když mu Hospodin otevírá ústa, je schopen mluvit. Zde je však položen důraz na odpovědnost proroka za vyřízení varovného slova, která se rovná odpovědnosti za život adresátů zvěsti. V oddílu Ez 3,16b-21 se objevují stejné myšlenky a důrazy jako v Ez 33,1-9. Tam se mluví o úkolu proroka po pádu Jeruzaléma, o jeho odpovědnosti k přestěhovaným Izraelitům. Mohli bychom ji nazvat odpovědností pastýřskou.

V hebrejském textu končí předchozí odstavec v polovině verše 16. Uzavírá se tak oddíl, který vypráví o přenesení proroka k judským přesídlencům u průplavu Kebaru (Ez 3,10-16a). Dějově na něj přirozeně navazuje verš 22. Náš oddíl mohl být na své místo vložen s určitým záměrem. Patrně šlo o to, aby zvěsti o Božím soudu v podobě zkázy Jeruzaléma byly čteny z hlediska přestěhovaných, kteří tyto Boží soudy přežili. To byli také adresáti Božích slibů o návratu do země, o obnově Davidova království (Ez 36-37). Právě nad nimi měl prorok dále duchovně bdít. Zvěsti o minulých Božích soudech měli brát pro sebe jako varování. A stejně tak bychom je pro sebe měli jako varování brát i my, kdo žijeme pod milostí Ježíše Krista. I my bychom se měli nechat minulými Božími soudy varovat (srov. 1K 10,1-13). I jako znovuzrozené a spasené nás přece Bible varuje: „*Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí. Kdo zasévá pro své sobectví, sklídí zánik, kdo však zasévá pro Ducha, sklídí život věčný.*“ (Ga 6,8-9)

Ezechielovým úkolem bylo sloužit jako strážce Izraele (Ez 33,1-9), jako jakási duchovní hlídka Izraele (sr. Jr 6,17). Hlídky bývaly na hradbách, varovaly například před blížícím se nepřítelem, oznamovaly příchod poslů apod. (viz 2S 13,34; 18,24-27; 2Kr 9,17-20). Ezechielovou odpovědností bylo předávat Izraelitům varování od Boha. Boží poselství měl vyřídít věrně a nezkomoleně. Co s tím příjemci udělají, to měla být zase jejich odpovědnost. Jeho úkolem nebylo zařídít, aby příjemci udělali, co je správné. Podobnou strážnou úlohu mají v církvi ti, kdo společenství křesťanů

vedou. To platí zejména o starších (Sk 20,28; Žd 13,17). Podobnou odpovědnost má vůči světu celá církev, která je nazývána „*sloup a opora pravdy*“ (1Tm 3,15).

Odpovědnost za varování svévolníka (3,18-19)

Nacházíme tu jakési dva typy či dvě skupiny adresátů. Jednak je zde uveden *svévolník*, tedy ten, kdo nedbá na Boží zákon, je zatvrzelý v hříchu. A pak je tu *spravedlivý*, tedy ten, kdo se snaží svůj život řídit Božím zákonem. Chování obou těchto typů je názorně popsáno v Ez 18.

U svévolníka se zde mluví pouze o možnosti, že se od své zlé cesty neodvrátí. Neznamená to však, že by tomu tak nutně muselo být v každém případě. Bůh chce, aby varující slovo zaznělo i ke svévolníkovi. Hospodin chce, aby i tak bezbožný člověk dostal šanci činit pokání. Chce, aby žil (v.18; srov. Ez 18,23). Bůh nemá zalíbení v záhubě hříšníků. Je raději, když se takový člověk od své zlé cesty odvrátí a může žít. Skutečností však je, že někteří lidé prostě Boží slovo nepřijmou, i když je uslyší. O tom mluvil Pán Ježíš ve svém známém Podobenství o rozsévači (např. Mt 13,1-23).

Důraz je položen na odpovědnost proroka. Zemře-li svévolník nevarován, prorok za to ponese odpovědnost. V hebrejském textu tu doslova stojí: „... *a krev jeho z ruky tvé budu hledat.*“ (Ez 3,18) Kdyby prorok věrně nevyřídil varovné poselství určitému člověku, stal by se vlastně jeho vrahem (srov. Gn 9,5-6). Pokud ale svévolník zemře, protože nedal na varování, prorok za to neodpovídá. Svévolník jednal na své vlastní nebezpečí. V podobné situaci byl apoštol Pavel v Korintu. Sdělil Židům evangelium, ale oni ho odmítli. Pavel jim řekl: „*Vy sami jste odpovědni za svou záhubu. Já jsem vůči vám bez viny a od této chvíle se obrátím k pohanům.*“ (Sk 18,6 ČEP).

Odpovědnost za varování spravedlivého (verše 20-21)

I spravedlivý se může odvrátit od své spravedlnosti. Tím se jistě nemyslí nějaké jednorázové selhání. I ti, kdo milují Boha, mnohokrát zhřeší. Spíš jde o celkové opuštění Boží cesty. Samotná snaha řídit svůj život Božími příkázáními ustává. Dochází k celkové změně životního stylu směrem k hříchu. Také tento zbloudilý spravedlivý může zemřít nevarován. Pak by prorok odpovídal i za jeho smrt. I křesťan může všelijak zbloudit. V takových chvílích potřebuje slyšet vlídná napomínající slova duchovních křesťanů (srov. Ga 6,1).

Spravedlivý se může dát varovat a odvrátit se od své zlé cesty. Ani v tomto případě to ale není automatický výsledek prorokova slova. Může dojít k nápravě, ale také nemusí. „*Snad jim dá Bůh, že se obrátí,...*“ (2Tm 2,25 ČEP) Když se apoštol

Pavel kdysi loučil z efezskými staršími, zdůrazňoval jim, že jim nic užitečného nezatajil a že tedy neodpovídá za smrt nikoho z nich (viz Sk 20,26-27). Jsme odpovědni za to, abychom věrně předali dál, co nám Bůh svěřil. Ať už se jedná o slovo, nebo o nějakou jinou službu (srov. 1P 4,10). Odpovědností příjemců je, co s tím udělají.

Otázky k zamyšlení a rozhovoru:

Proč potřebujeme lidi, kteří nad námi duchovně bdí (starší apod.)?

Co za nás naši duchovní pastýři nemohou a nemají dělat?

Jak mohou členové podpořit své starší/kazatele v jejich úloze duchovních strážných?